Spis treści

OD REDAKTORA

WSTĘP 9

Rozdział 1. PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA A RENTA GRUNTOWA 21

1.0. Wprowadzenie 21

1.0.1. Ziemia 21

1.0.2. Renta gruntowa 22

1.0.3. Cena ziemi 23

1.0.4. Renta a równowaga przestrzenna 23

1.1. U źródła renty gruntowej 24

1.1.1. Lokalne warunki produkcji 25
1.1.1.1. Urodzajność ziemi – podejście klasyczne 25
1.1.1.2. Intensywność produkcji – podejście neoklasyczne 27
1.1.1.3. Skład kapitału – podejście marksowskie 28
1.1.1.4. Niedostatek ziemi 29

1.1.2. Koszty transportu 29
1.1.2.1. Renta thünenowska 30
1.1.2.2. Malejące przychody 30
1.1.2.3. Nieproporcjonalne koszty transportu 31
1.1.2.4. Transport dóbr pośrednich a zysk 32
1.1.2.5. Wielkość rynków 33

1.2. Od renty do lokalizacji — Równowaga Thünena 35

1.2.1. Tradycja thünenowska 35
1.2.1.1. Równowaga Thünena i jej własności 36
1.2.1.2. Formy równowagi 38

1.2.2. Neoklasyczny punkt widzenia 43
1.2.2.1. Neoklasyczna funkcja produkcji 43
1.2.2.2. Równowaga producenta a użytkowanie ziemi 44

1.3. Zakończenie 47

Rozdział 2. PRZESTRZEŃ REZYDENCJALNA A CENA MIESZKANIA 49

2.0. Wprowadzenie 49

2.1. Podstawowe hipotezy 51

2.1.1. Miejska ekonomia przestrzenna; teoria przestrzeni rezydencjalnej 52

2.1.2. Opis miejskiej przestrzeni rezydencjalnych 54

2.1.3. Miasto: metropolia chwilowa 55

2.2. Model rezydencjalny Alonso-Mutha 56

2.2.1. Definicje, założenia i oznaczenia 56

2.2.2. Równowaga przestrzenna konsumenta 58
2.2.2.1. Warunki pierwszego i drugiego rodzaju 58
2.2.2.2. Interpretacja 59
2.2.2.3. Alonso a krzywe renty podażowej 61

2.2.3. Popyt w przestrzeni a zmodyfikowane równania Slutskiego 63
2.2.3.1. Różniczkowanie warunków pierwszego rodzaju 63
2.2.3.2. Uwaga do zapisu równań Slutskiego! 64
2.2.3.3. Efekty bezpośrednie i pośrednie substytucji 65
2.2.3.4. Efekt zmiany dochodu rzeczywistego nie jest synonimem „efektu dochodu rzeczywistego" w sensie Slutskiego 66

2.2.4. Statyka porównawcza lokalizacji 68
2.2.4.1. Efekty zmian cen i kosztów transportu 68
2.2.4.2. Lokalizacja a dochód 68

2.7. Równowaga na rynku mieszkaniowym 69

2.3.1. Trudności związane ze specyfikacją równowagi w sensie Cassetiego 69

2.3.2. Równowaga na rynku mieszkaniowym w mieście „rasistowskim" 71
2.3.2.1. Efekt zewnętrzny „rasowego uprzedzenia" 71
2.3.2.2. Model Rose-Ackerman 72

2.4. Zakończenie 75

Dodatek 76

Rozdział 3. LOKALIZACJA JEDNOSTEK PRODUKCYJNYCH 77

3,0. Wprowadzenie 77

3,1. Podejście ciągłe do lokalizacji przemysłowej 78

3.1.1. Model Webera 79
3.1.1.1. Rola kosztu transportu 79
3.1.1.2. Odchylenie punktu minimalnego kosztu transportu 84

3.1.2. Odrzucenie funkcji produkcji o stałych współczynnikach 86
3.1.2.1. Teoria lokalizacji a substytucja czynników produkcji 86
3.1.2.2. Rola i postać funkcji produkcji 87

3.1.3. Odrzucenie wypukłej podprzestrzeni euklidesowej 94
3.1.3.1. Wprowadzenie metryk nie euklidesowych 97
3.1.3.2. Nieciągłości przestrzeni 107

3.2. Jednoczesna lokalizacja kilku jednostek produkcyjnych 111
3.2.1. Przypadek zakładów niezależnych 112
3.2.2. Przypadek zakładów współzależnych 113

3.3. Kryteria wyboru: od lokalizacji fabryk do lokalizacji usług publicznych 114

3.3.1. Wzbogacenie kryteriów w analizie lokalizacji 114

3.3.2. Kryteria lokalizacji usług publicznych 115
3.3.2.1. Kryterium maksymalizacji oferowanej usługi 116
3.3.2.2. Kryterium minimalizacji całkowitego kosztu przy warunku równości . . . 117
3.3.2.3. Usługa publiczna o popycie elastycznym 118

3.4. Dyskretne podejście do lokalizacji 120

3.4.1. Teoretyczne modele lokalizacji a grafy 121
3.4.1.1. Model podstawowy 121
3.4.1.2. Optymalna lokalizacja w strukturze konkurencji monopolistycznej 122
3.4.1.3. Powstawanie produkcji w przestrzeni 123

3.4.2. Dyskretne modele operacyjne lokalizacji 123
3.4.2.1. Podejście dyskretne w modelu Webera 123
3.4.2.2. Problem przydziału lokalizacji 124
3.4.2.3. Uwzględnienie kosztów inwestycji i funkcjonowania 125
3.4.2.4. Kwadratowy problem przydziału 126
3.4.2.5. Rozszerzenie na usługi publiczne 127

3.5. Zakończenie 128

Rozdział 4. KONKURENCJA PRZESTRZENNA 129

4.0. Wprowadzenie 129

4.1. Monopol przestrzenny 131

4.1.1. Optymalna cena 131

4.1.2. Lokalizacja optymalna 135

4.2. Duopol przestrzenny 138

4.2.1. Równowaga cen 138

4.2.2. Równowaga lokalizacji 147

4.3. Strategia wejścia na rynek w ekonomii przestrzennej 149

4.3.1. Przypadek pierwszej firmy 149

4.3.2. Przypadek drugiej firmy 150

4.3.3. Przypadek swobodnego wejścia 153

4.4. Zakończenie 154

Rozdział 5. INTERAKCJE PRZESTRZENNE 157

5.0. Wprowadzenie 157

5.1. Ekonomiczne implikacje prawa powszechnej grawitacji 158

5.1.1. Modele przepływów 158

5.1.2. Modele potencjału 161

5.2. Zasadnicze zastosowania modeli grawitacji 162

5.2.1. Postawa analogiczna 162
5.2.1.1. Grawitacja demograficzna 163
5.2.1.2. Miary wartości wyodrębnionych części przestrzeni 163
5.2.1.3. Zmiany wartości wyodrębnionych części przestrzeni 164

5.2.2. Nurt pragmatyczny 165
5.2.2.1. Przeformułowanie pojęć fzycznych 166
5.2.2.2. Postrzeganie zmiennych w modelach grawitacji 170

5.3. Teoretyczne podstawy modeli grawitacji 172

5.3.1. Makro–analiza przestrzennego zachowania: pojęcie entropii 172
5.3.1.1. Pojęcie systemu przestrzennego 172
5.3.1.2. Warunkowa maksymalizacja entropii 175
5.3.1.3. Korzyść i ograniczenie analizy 176

5.3.2. Analiza indywidualnego zachowania przestrzennego 173
5.3.2.1. Podejście probabilistyczne 178
5.3.2.2. Podejście oparte na teorii użyteczności 182

5.4. Zakończenie 186

Rozdział 6. REGION A OŚRODKI CENTRALNE 187

6.0. Wprowadzenie 187

6.1. Pierwsze podstawy 189

6.1.1. Teoria 189
6.1.1.1. Christaller lub podejście opisowe 189
6.1.1.2. Lösch czyli podejście sformalizowane 192

6.1.2. Obserwacja 195

6.1.3. Krytyka 196

6.2. Współczesne rozwinięcia 199

6.2.1. Orientacja geografczna 200
6.2.1.1. Analiza geometryczna 200
6.2.1.2. Odrzucenie pewnego postulatu 202
6.2.1.3. Model geografczno-ekonomiczny 203

6.2.2. Orientacja ekonomiczna 205
6.2.2.1. Wzbogacenie modeli geometrycznych 205
6.2.2.2. Podejście czysto ekonomiczne 207
6.2.2.3. Wymiana a transport 208

6.2.3. Programowanie i symulacja 210
6.2.3.1. Modele programowania 210
6.2.3.2. Modele dynamiczne 212

6.3. Trzy szczególne aspekty 214

6.3.1. Sfery rynku 215

6.3.2. Wielkości miast 216

6.3.3. Przemieszczenia przy wielkości celów 218

6.4. Zakończenie 221

Rozdział 7. RÓWNOWAGA OGÓLNA W EKONOMII PRZESTRZENNEJ 223

7.0. Wprowadzenie 223

7.1. Równowaga Löscha 224

7.1.1. Założenia löschowskie 224

7.1.2. Założenia przyjmowane w modelu operacyjnym 226

7.1.3. Równania tworzące model operacyjny 229

7.1.4. Rozwiązania i rozwinięcia 231

7.2. Systemy przestrzenne 234

7.2.1. Pojęcia i założenia 234

7.2.2. Zmienne i relacje 235

7.2.3. Rozwiązania i własności 237

7.2.4. Rozszerzenia 238

7.3. Równowaga zlokalizowana 239

7.3.1. Formalna prezentacja modeli równowagi 239

7.3.2. Kilka własności ogólnej ekonomicznej równowagi przestrzennej 243

7.4. Przestrzenne efekty zewnętrzne 248

7.4.1. Definicje 248

7.4.2. Formalizacje 249

7.4.3. Równowagi i własności 250

7.4.4. Zastosowania i trudności 253

7.4.5. Statyka porównawcza 255

2.5. Zakończenie 256

Rozdział 8. PUBLICZNA EKONOMIA PRZESTRZENNA 259

8.0. Wprowadzenie 259

8,1. Lokalne dobra publiczne o charakterze prywatnym a zagospodarowanie obszaru . . 260

8.1.1. Zakres analizy 260

8.1.1.1. Dobra 260

8.1.1.2. Podmioty gospodarujące 261

8.1.1.3. Model i pojęcia 262

8.1.2. Problem 263

8.1.2.1. Sformułowanie 263

8.1.2.2. Ilustracja 263

8.1.3. Rozwiązanie 264

8.1.3.1. Prezentacja 264

8.1.3.2. Ilustracja 265

8.2. Lokalne dobra publiczne o czysto zbiorowym charakterze a spór o centralizację . . . 265

8.2.1. Zakres analizy 266

8.2.1.1. Dobra a podmioty gospodarujące 266
8.2.1.2. Model i pojęcia 266
8.2.2. Dane do problemu 268
8.2.2.1. $\mathscr{L}$ nie jest pojęciowo tożsame z $\mathscr{W}$ 268
8.2.2.2. $\mathscr{L}$ nie jest formalnie tożsame z $\mathscr{C}_0$ 270
8.2.3. Szkice rozwiązań 273
8.2.3.1. Konstrukcja obrazów (puzzli) 273
8.2.3.2. Wykorzystanie obrazów (puzzli) 274
8.3. Lokalne dobra publiczne o „nieczystym" charakterze zbiorowym a mobilność . . . 276
8.3.1. Zakres analizy 276
8.3.1.1. Dobra a podmioty gospodarujące 277
8.3.1.2. Model i pojęcia 277
8.3.2. Równowaga a przeformowana przestrzeń 278
8.3.2.1. Niemobilność bez transferów 278
8.3.2.2. Niemobilność wraz z transferami 279
8.3.3. Równowaga a tworząca się przestrzeń 280
8.3.3.1. Mobilność doskonała 281
8.3.3.2. Mobilność warunkowa 282
8.4. Zakończenie 283

Rozdział 9. ROZMYTE PRZESTRZENIE EKONOMICZNE 285

9.0. Wprowadzenie 285

9.1. Matematyczna analiza przestrzeni rozmytych 286
9.1.1. Definicja podzbioru rozmytego zbioru odniesienia 287
9.1.2. Teorie podzbiorów rozmytych 287
9.1.3. Elementy teorii miary rozmytej 289

9.2. Rozmyte układy ekonomiczne 291
9.2.1. Niedokładna określoność charakterystyk przestrzeni ekonomicznych 292
9.2.2. Rozmyte konfguracje przestrzenne 293
9.2.2.1. Postaci rozmytych układów ekonomicznych a topologia rozmyta 293
9.2.2.2. Wymiary rozmytego układu ekonomicznego a rozmyty rachunek całkowy . 294
9.2.2.3. Relacje pozycyjne rozmytego układu ekonomicznego i grafy rozmyte . . . 295
9.2.2.4. Odległości w rozmytym układzie ekonomicznym a rozmyte przestrzenie metryczne 296

9.3. Rozmyte zachowania przestrzenne 297
9.3.1. Niedokładna określoność ekonomicznych zachowań przestrzennych 297
9.3.1.1. Zakres analizy 298
9.3.1.2. Niedokładnie określone struktury preferencji i wyboru 298
9.3.1.3. Ciągłość niedokładnie określonych preferencji i użyteczność rozmyta 301
9.3.2. Częściowe równowagi przestrzenne w kontekście rozmytym 303
9.3.2.1. Rozmyty rachunek ekonomiczny 303
9.3.2.2. Specyfikacje w ekonomicznej analizie przestrzennej 305

9.3.3. Przestrzenna równowaga ogólna w kontekście rozmytym 308
9.3.3.1. Warunki istnienia równowagi ogólnej 308
9.3.3.2. Twierdzenie o istnieniu równowagi ogólnej 310

9.4. Zakończenie 313

ZAKOŃCZENIE 315

BIBLIOGRAFIA 321

INDEKS AUTORÓW 345

INDEKS RZECZOWY 351

SPIS TREŚCI 357

BIBLIOTEKA AE w Poznaniu

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
AKADEMII EKONOMICZNEJ
207830
001-207830-00-0

